

Komunisti na univerzi

njihovo delo in naloge

O uspehih in neuspehih v delu komunistov na naši univerzi bo vsekakor razpravljala letna univerzitetna konferenca študentov komunistov. Vendar se nam zdi prav, da opozorimo na nekatere slabosti in pomanjkljivosti v delu osnovnih organizacij ZKS na fakultetah. K temu so nas napotile predvsem številne kritične pripombe tako študentov komunistov kot tudi študentov nekomunistov. V globlje analize se sicer ne nameravamo spuščati, naš namen je le, opozoriti na nekatera dejstva, pred katerimi nima smisla zakrivati oči.

FORUM

Znova je prišlo na univerzo mnogo novincev. Vpisali so se, postali študentje in se včlanili v ZSJ. Toda pretekla leta je mnogokrat ostalo le pri tem: novincev naša združenja niso znala vključiti v delo in življenje organizacije.

Toda mladi ljudje so polni želja po borbah, po uveljavljanju, polni so kritičnosti in volje do dela. Novinci, za katere se ZSJ ni zmenila, so ustanavljali svoje krožke, debatne klube, skupine, kjerkoli in kakorkoli. Ko je njihovo delo zajadralo v slepo ulico in v jalovo ali celo nepravno smer, so odboriki po združenjih spoznali napako svojega dela. V večini primerov se ni dalo nič več opravičiti.

Mnogi bruci so že potražili, da so nad študentskim življenjem na univerzi razočarani, da so pričakovali več. Zakaj? Ker so združenja že spet zagrešila svojo staro napako: bruce so prepustili samim sebi in igri najrazličnejših služajev in vplivov...

Za delo z novimi člani ZSJ se da najti nič koliko zanimivih in priplavnih oblik dela: od najosnovnejšega seznanjanja novincev s pomočjo študija na določeni fakulteti ozir. oddelku, obravnavanja perečih problemov stroke, našega družbenega in kulturnega življenja do ideološko-političnih debat. Treba se je le lotiti dela z odgovornostjo in voljo, pa bo steklo. Volja do dela teh mladih ljudi bo s tem najpravišnje usmerjena in se ne bo izgubila kakor voda v pesku.

Ne smemo trditi, da je delo Zveze komunistov na univerzi neuspešno, to niti najmanj ni naš namen. Uspešno pot organizacije dokazuje že samo veliko zanimanje študentov za sprejem v Zvezo komunistov. V nekaterih osnovnih organizacijah so v preteklem letu sprejeli po 10 ali celo več novih članov.

Vendar tudi ne moremo zanikati, da v delu ZK na univerzi ni nekaterih slabosti. O tem pričajo tako sestanki z burnimi debatami prav o teh vprašanih kot tudi sestanki, na katerih se ni nič ne zgodi. Večina sestankov je na žalost takšnih. Zato so slabo obiskovani. Zato je potrebna kontrola obiska. Zato so potrebne izključitve zaradi neopravičenih izostankov.

Kolegi, ki so že dolga leta člani ZKS pripovedujejo, da so bili sestanki včasih bolj zanimivi, da so z njih vedno kaj »odnesli«, da so na njih mnogo pridobili, in vedno razpravljali o vseh mogočih perečih problemih...

Danes na sestankih osnovnih organizacij in aktivov ZK na univerzi razpravljajo o organizacijskih vprašanjih, za ostalo ponavadi zmanjka časa in tudi volje. Sestanki nekaterih osnovnih organizacij in aktivov so naravnost prazni in brezpredmetni, le sestanki zaradi sestankov. Sklicujejo jih od časa do časa le zato, da ne bodo rekli, da nič ne delamo ali pa »ker že dolgo nismo imeli sestanka«. Meni da je vsakomur jasno, da lahko sklicanje nekega sestanka komunistov motivira le kepica perečih problemov, ki jih je treba rešiti. Tega pa, da na neki fakulteti problemov sploh ni in da

bi jih študentje komunisti ne morali reševati, menda nihče ne bo trdil.

Nekoliko smo razočarani, se mnogokje pritožujejo mladi člani Zveze komunistov. Upravičeno. Ponekod so sicer znali poskerbeti zanje, jih vključiti v delo, drugod pa so novo sprejete člane kar prepustili usodi. V ZK so ti ljudje stopili polni borbenosti in svetlih ciljev — na so se znašli sredi razpravljanja brez globlje ideološke vsebine.

Zavedati se moramo, da mlad človek veliko zahteva, veliko pričakuje in tudi mnogo nudi. Zato ga ne smemo prepustiti samemu sebi, ker ga s tem pahemo v brezbržnost.

Problem mladih članov ZK je pravzaprav enak problemu novih članov ZSJ. Obema organizacijama pa je skupen še marsikateri problem. To izhaja pač iz

njuneza skupnega področja delovanja.

To skupno področje delovanja zahteva tesno povezavo med obema organizacijama in njuno vzajemno podpiranje. Zveza komunistov po značaju svojega dela, po zastavljenih ciljih in po ideološko-politični osveščenosti svojih članov prekaša Zvezo študentov. Zato bi morali komunisti voditi delo študentske organizacije in ji pri njem pomagati.

V koliki meri je to za naših fakultetah uresničeno? Ponekod res nudi osnovna organizacija ZK precejšnjo podporo združenju ZSJ in na svojih sestankih razpravlja o vseh perečih problemih fakultete ter daje pobude za njihovo reševanje. Toda velik del združenj se nepristano pritožuje, da jim komunisti pri delu prav nič ne pomagajo, da

(Nadaljevanje na str. 2)

NA DAN MRTVIH SO ŠTUDENTI POLOŽILI VENEC POD SPOMENIK PADLIM KOLEGOM V AVLI UNIVERZE

Skupščina medicinske fakultete

21. oktobra so se v predavnišnici interne klinike zbrali profesorji in študenti medicine ter stomatologije, da pregledajo svoje delo v preteklem letu.

V svojem letnem poročilu, se je dekan dr. Neubauer ustavljal v glavnem ob vprašanju dolžne študija. Fakultetna uprava je proti določbam o dolžni študiju v novem zakonu in želi

ohraniti 6 let, to je 5 let študija in 1 leto za izpite. Dekan dr. Neubauer se je dotaknil še materialnih težav kalute in kadrovskih problematik. Pri tem je poudaril, naj bi bila primerena vzgoja kadrov in njihova izbira že v času študija samega. Ostali del svojega poročila je posvetil študentskim problemom v zvezi s prostori na fakulteti in s tesnejšo povezanostjo s profesorji.

Po končanem poročilu je dr. Neubauerju zastopnik študentov izročil album s fotografijami lanskoletnega sprejema ob dnevu medicincev s čimer so se študentje zahvalili svojemu dekanu za njegovo uspešno delo. Vse to je vtisnilo živahni diskusiji, ki je nato sledila, pečat prijetnega vzdušja, ki smo ga doslej pogrešali.

Prodekan je poročal o delu higienske komisije na fakulteti in v zvezi s tem zopet poudaril potrebo po gradnji nove stavbe. Prof. Milčinski je govoril o izdaji učbenikov in predlagal, naj bi se profesorjem, ki se mislijo lotiti pisanja, nudil primeren dopust. Enakega mnenja je bil tudi dr. Hribar, ki je poudaril potrebo po skupnih jugoslovanskih učbenikih. Navedel je vzroke, ki so po njegovem mnenju zakrivil precejšen procent slabih uspehov pri izpitu iz patologije. Najbolj tehtno diskusijo je imel dr. Vilfan, ki se je odkrito dotaknil vseh pere-

čih problemov od vzgoje naraščajo, predavanj, neorganiziranega poteka vaj, vprašanja dvoletnega staža, ki prinaša manj koristi kot bi bilo treba, do privatne prakse. Precejšen del svojih misli je posvetil uvedbi socialne medicine ter slabemu ekonomskemu poslovanju na fakulteti. Med drugimi diskutanti velja omeniti še dr. Kano-nija, ki je zahteval od študentov večjo delavnost.

K diskusiji so se priključili tudi zastopniki študentov. Podpredsednik združenja študentov medicine tov. Karič je govoril o idejni in etični vzgoji na fakulteti, predsednik združenja tov. Bunta pa je zastopal stališče študentske organizacije glede petletnega študija ter podaljšanja študentskega statusa še v šesto leto. Izrazil je pripravljenost študentskega združenja podpreti fakultetno upravo pri izdelavi novega učnega načrta ter prehodnih določb za vse letnike, da bi študenti končno ne izvedli, pri čem so. V debati je sodeloval še socialni referent študentske organizacije, ki je opozoril na slabo štipendiranje (le 35,6 odst. študentov medicine sprejema štipendije, razen tega je bilo letos razpisanih le 10 tovrstnih štipendij v vsej LRS) in na težavnost zaposlitve študentov drugod zaradi prezaoptenosti na fakulteti sami. Predlagal je plačano šolsko prakso v počinicah ter dežurno službo v bolnici.

Študentsko skupščino je zaključil dekan dr. Neubauer, ki se je zahvalil za plodno diskusijo in številno udeležbo. B. A.

PROSLAVA OB OBLETNICI OKTOBRSE REVOLUCIJE

Dne 7. novembra bo ob 20. uri v Filharmoniji centralna proslava Zveze študentov v počastitev 40. obletnice Oktobrske revolucije. Sodelovali bodo Akademski pevski zbor »Tone Tomšič«, Zbor primorskih študentov »Vinko Vodopivec«, Akademski oktet, Akademski folklorna skupina »France Marolt« in sluhatelj Akademije za glasbo in Akademije za igralsko umetnost. Vstop bo prost. Vstopnice dvignite na Univerzitem odobru ZSJ, Miklošičeva 5a.

Janez Vrhunc:

OKTOBER

I

Stirideset let je minilo, odkar je sestranci, do smrti izmučeni ruski delavec prvič v zgodovini človeštva pogumno stopil na čelo države in prevzel oblast.

Od takrat pa do danes se je mnogo zgodilo.

Oktober je postal simbol vseh zatiranih in lačnih. Oktober je dvignil milijone iz predmestij, tovarn in vasi na barikade in asfalt, da so napolnili odtočne kanale s krvjo. Vsega je bilo preveč in vsega premalo. Strjeno kri je razredčevala nova in se mešala s počestnim blatom, da so žene rjule od groze in strasti. — Veliki Oktober pa ni miroval. Terjal je še in še. Brat je do ročaja porinil bajonet v prsi lastnega brata, belogardist je zaklal ženo, potem ko jo je posilil, otroške glave so se praznih oči kotale po granitu umazanih cest, sestrane horde so vdirale v skladišča in trgovine in mnogo jih je bilo med njimi, ki so se najedli prvič v življenju do siteda. Ruske carske armade ni bilo več. Spremenila se je v tolpo dezerterjev in razcapanih pohablencev. Rusija je gorela v plamenih, ožarjena z njeno lastno krvjo.

Kaos in zmeda in milijoni pogrešanih.

Ruskega mužika so do onemoglosti preganjali po Karpatih, Prusiji in Romuniji, v imenu Velike Rusije, za carja in carico.

Rusija se je spremenila v veliko klavnico Evrope.

Rasputin pa je uprizorjal spiritistične orgije na carskem dvoru.

Fronta je razpadala in gorje tistemu, ki je še branil carja. Petrogradske ulice so zavzele demonstranti; pavlovski, volinjski, preobraženski in litovski regimenti so stopili na stran razkačenih delavskih množic.

Povsod upori in zmeda in lakota. Kozaki so jurišali na žandermerijo in carsko policijo. Raja se je zbirala iz vseh strani neskončne Rusije in zahtevala miru in kruha. Car je ukazoval, vendar ni bilo nikogar, ki bi ga poslušal!

Konec je, konec tisočletnega gospodstva. Zlato jabolko se je razletelo na tisoče koscev. Carstva ni bilo več, ostali so samo še ljudje, bedni in razcapani, razmesarjeni in sestranci.

Mestne mačke in podgane in podivjani psi še nikoli niso imeli take pojedinje. Car je še enkrat sklical durno, da bi rešil carstvo — a zaman. Vsi so bili proti. boljševiki, eserji, menjševiki, meščani, kmetje, delavci in buržoazija.

Rusija je bila velika dežela, veliko je bilo prostora za gorje!

Rodilo se je dvovladje. Kolikor ukazov, toliko gospodarjev. Vsi so se potegovali za oblast.

Aprila 1917 leta se je vrnil v Rusijo Lenin.

Veliki genij Oktobrske revolucije, človek dejanj in modrosti. Mislec in bojevnik, diktator in človek. Veliki voditelj, ki je bolj kot vsi do danes, ljubil delavca, ki je najgloblje segel v dušo njegovega trpljenja in sovraštva. Voditelj, ki je znal spre-povoriti v njegovem jeziku, odločno in pošteno, brez ovinkov, naravnost, z resnico revolucije.

Dvignil je vihar, ki ga ni pomnila zgodovina.

»Vso oblast Sovjetom«.

Vsi so napadli: od menjševikov, Nemcev, pa do degeneriranih carskih oficirjev in buržoazije. Lenin je ostal sam s svojimi delavci in kmeti brez zemlje, na vseh frontah, zoper vse. Kje so jemali moč, ne ve nihče. Boga in carja so pokopali v strelskih jarkih prve svetovne vojne, novega boga ni bilo, ostala jim je samo revolucija! Kruta mati, ki je terjala neskončno število življenj in je imela samo eno dobro lastnost: bila je zvesta. Nikogar ni izdala, nikogar prevarila, terjala, a stala vedno ob strani ob dobrem in hudem. Rodil se je pogum in vera. Ljudje so umirali in padali, vere pa ni nikoli bilo konec. Nikdar, če je bilo še tako hudo, niso bili sami. Z njimi je bila Partija, z njimi je bil Lenin. Nikdar niso ljudje teže in lažje živel kot takrat. Na čelu pa je stal Lenin in govoril:

»Tovariši delavci! — Pomnite, revolucija je v nevarnosti!

Rešite jo lahko samo vi — in nihče drugi!»

In šli so. Preko vse Rusije, tja do Vladivostoka in Sibirije. Povsod so umirali in prelivali svojo kri. In — rešili so jo, rešili so svojo revolucijo. Brez nje ne bi mogli več živeti. Ona je postala kri in meso, mati in kruh. Strahotna balada je zrijala svoje poslednje akorde. Mrliči so v trumah korakali po stegah in peli slavospev novi domovini. Kontinenti so usklikali, peli slavo in trepetali v strahu. Vsem so žarele oči, enim od sovraštva, drugim do hrepenečega razburjenja. Delavec sveta se je dvignil s tal in pokazal svoja široka ramena in jekleno telo.

V Sovjetski državi pa so delavci težko živeli.

Umrl je Lenin.

II

Od takrat so mnogi na mnogih kontinentih doživeli, ali hoteli doživeti svoj Oktober — tudi mi.

Na Sutjeski, v Jelenovem Zlebu, sredi Beograda, od Triglava do Kajmakčalana — povsod je srečal brat brata z istim srcem — z revolucijo v sebi. Tudi nam je bilo takrat najbolj hudo in najlepše. Snovale smo svoj veliki sen in heroji so nam bili bratje in sestre, ljubice in očetje. Hodili smo dolgo in brez kraja, puščajoč za seboj čisto nebo in — grobove.

Imeli smo revolucijo in — Tita!

In bili smo sami z njim in z revolucijo. Okoli nas pa vse črno ujed in gavrano vseh vrst in vseh baž — sami krokariji s črnimi kokardami in svetlimi bajoneti. Mi pa bosi in napol goli sredi zim in koncentracijskih taborišč, z ognjem revolucije v sebi. Ko je prvi umrl, je drugi za njim živel od njegove smrti in potem tretji in četrti in... Ko smo skoraj umrli, ni pustil On in Partija, da poginemo. Vse sile ljudstva so se zbrale v njegovi glavi in s prstom je pokazal na ledeno goro. In smo šli... Za nami je ostajalo čisto nebo in v grobovi. Čista srca so rodila čisto misel in ta dejanja. Velike misli in bodočnosti ni mogel nihče več zadržati. Na vratih svobode je stala presnamljajoča se armada velikega poguma in daljnjih horizontov. Doživeli smo svoj veliki Oktober!

Ko smo pa prišli domov, smo našli prazna pogorišča. In za pogorišči grobove naše zvestobe.

Tudi nam so rekli:

Ce boste kdaj pozabili na svoje grobove, vam bo spet resnično hudo!

III

Srečal sem mladega človeka. Oči so žalostno zrle v svet in roke so mu drhtele. Tako mlad je bil in tako malo sonca je bilo v njem. Pogledal sem mu globlje v oči in videl v njih strah pred hidrogensko katastrofo, grozo od oglašujočih trobil o svetovnem miru, žalost današnjega dne in jutrišnje nesreče. Boleče je dvignil roko in si otrl roso čelo.

Ti je hudo?

Nikar fant, življenje nosiš na svojih rokah. Tvoje je in uravnaj si ga.

Greenko se mi je nasmehnil.

Se bojiš svoje lastne sence? Bi rad, da bi ti zvezde same padale v naročje. Ne moj dragi. Misliš, da oktobrskih ni bilo strah in groza, in tistih na Sutjeski. Kozari in povsod po naši deželi. Misliš, da je bilo njihovo življenje kaj manj dragoceno in vendar so pogumno gledali v nebo, kadar je bilo to najbolj živo in temno.

Vsak izmed nas mora doživeti svoj veliki Oktober. Vsak poiskati svoje mesto v času in prostoru — svojo revolucijo in zvestobo.

Nekje v tebi živi človek, pravi resnični človek, in ko ga boš našel, boš doživel svoj VELIKI OKTOBER!

UREDNIK POLJSKEGA ŠTUDENTSKEGA LISTA UWAGA V NAŠI SREDI

